

Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna

Praha 8

www.gtmskola.cz

*Babičko, vyprávěj!
Reminiscenční projekt*

Reminiscence

- technika práce se starými lidmi s využitím vzpomínek
- účelem je zvýšení kvality života starých lidí
- posílení a zlepšení vztahů v rodině i komunitě
- různé typy reminiscenčních technik (skupinová, individuální...)
- společná aktivita mezi dvěma generacemi, která posiluje a zkvalitňuje *mezigenerační komunikaci*
- doporučený věk dětí: do 10 let
- reminiscenci by měl vést vyškolený reminiscenční pracovník
- děti by měly být pod dozorem svých pedagogů
- dostatek času (2 měsíce)

Navázání spolupráce

- zájem o spolupráci
- snadná dostupnost
- spolehlivý, milý personál
- prostorové vybavení

Zařízení sociálních služeb hlavního města Prahy
DOMOV PRO SENIORY ĎÁBLICE
Kubíkova 1698/11, 182 00 Praha 8

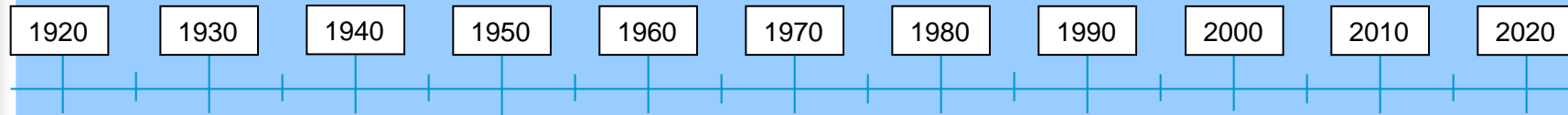

- určení odpovědných organizátorů
- spolupráce s reminiscenční pracovníci
- naplánování termínů
- dohodnutí způsobu komunikace

Příprava dětí na projekt

Časová osa

Úkol. Zakreslete na časovou osu a prodiskutujte ⇒ 10 min

- 1) Kdy jste se narodili?
- 2) Kdy se narodila vaše maminka nebo tatínek?
- 3) Kdy se narodila vaše paní učitelka?
- 4) Kdy se narodila vaše babička nebo dědeček?
- 5) Kdy byla 2. světová válka?
- 6) Kdy byl komunismus?
- 7) Od kdy žijeme v demokracii?

Příprava dětí na projekt

Úkoly ⇒ 10 min

1. Napište, jací budete v osmdesáti.
2. Napište tři pozitiva stáří.
3. Napište tři negativa stáří.
4. Jak vypadá spokojené stáří?
5. Jak spokojeného stáří dosáhnout?

Představení skupinek

Úkol

1. Udělejte originální fotku skupinky.
2. Na druhou stranu fotky se krátce písemně představte (jméno, co vás baví / nebaví)

Příprava na 1. setkání

Dostaneme fotky od reminiscenčního pracovníka.

Paní Jiřinka

Paní Jarka

Pan Petr

Paní Jana

Pan Eda

Paní Květa

Příprava na 1. setkání

Příprava otázek ze tří tematických okruhů:

- 1) Dětství a rodina
- 2) Dětství a škola
- 3) Dětství a zájmy
- 4) Specifické otázky (vymýšlí učitel na základě výpovědí seniorů ⇒ Co bylo fakt zajímavé?)

Úkol

Připravte si ve skupině alespoň 5-10 otázek ke každému tématu.

⇒ 10 min

Příprava na 1. setkání

Otázky – tematický okruh „ Dětství a rodina“

- Kdy a kde se narodili?
- Kolik měli sourozenců?
- Čím byli rodiče?
- Kolik rodiče vydělávali? Co se za to dalo koupit?
- Jak vypadala domácnost? (kolik pokojů, jak bydleli a spali)
- Jak a kde se topilo?
- Měli ledničku, pračku, telefon, auto?
- Co se kdy jedlo, kdo vařil, co se nakupovalo?
- Kam se chodilo nakupovat?
- Jaké domácí práce se dělaly?
- Museli děti doma pomáhat? S čím?
- Byli rodiče přísní? Jak?
- Jak se doma uchovávaly potraviny, aby se nezkazily?

Příprava na 1. setkání

Otázky – tematický okruh „Dětství a škola“

- Chodily děti do školky?
- Kam chodili do obecné školy a jak se tam dopravovali?
- Jak to vypadalo ve třídě? Čím se topilo?
- Chodili do třídy holky a kluci společně?
- Kolik dětí bylo ve třídě?
- Byly ve škole tělesné tresty?
- Jaké cizí jazyky se učili? Učili se je rádi?
- Byli učitelé přísní? Jak se to projevovalo?
- Co je ve škole bavilo/nebavilo a proč?
- Jak se učili? Dobře nebo hůř?
- Jak se známkovalo?
- Jaké měli učebnice a jak vypadala tabule?
- Chodili povinně na náboženství?
- Chodili ve škole na obědy?
- Měli školu také odpoledne nebo v sobotu?

Příprava na 1. setkání

Otázky – tematický okruh „Dětství a zájmy“

- Kam chodili po škole?
- Co dělali v létě, co v zimě?
- S kým a kde si hráli?
- Chodili do kroužků?
- Hráli na hudební nástroj?
- Zpívali nebo tančili rádi?
- Jaký sport dělali?
- Čím chtěli jako děti být?
- Co dělali o prázdninách? Jezdili někam?
- Jaké byly nejoblíbenější hry?
- Hráli hry na počítači?
- Dívali si na televizi?
- Poslouchali rádio, gramofon, magnetofon nebo MP3?
- Jak vypadaly Vánoce? Kolik a jaké dárky dostávali?

Příprava na 1. setkání

Otázky – tematický okruh „Specifické otázky“ (paní Jarka)

- Od koho měli pronajatý statek? Kdo to byl? Co měl rád?
- Musela se starat o sourozence? Jak?
- Prali se kluci ve škole? Jak to pan učitel poznal?
- Proč kluci nemohli doma říct, že je pan učitel bil? Čím je bil?
- Co to byla hra „přebíraná“?
- Co to byla pastouška?
- Proč nemohla mít rodina Novotných husy?
- Jak děti pomáhaly?
- Proč vstávala maminka za tmy?
- Co to znamená, že se dralo peří?
- V čem se klouzali na zamrzlém rybníku?
- Kdo jim vyrobil sáňky a jak se na nich jezdilo?
- Co to byly šlajfky
- Měli hodně šatů? Kupovaly se?
- Kde pracovala jako dospělá? Líbilo se jí to?

První setkání - rozhovor

- Každá skupinka má svoji místnost i pedagogický dozor
- Děti mají poznamenané otázky, každý ví, na co se má ptát
- Děti si odpovědi zaznamenávají
- Max. 1,5 hodiny

Rozhovor se seniorem

Úkol

- 1) Ptejte se seniora a zaznamenávejte si odpovědi
- 2) Diskutujte ve skupině, co jsou nejzajímavější informace (a ty pak prezentujte ostatním skupinkám)
- 3) Analyzujte informace a dohodněte se, jaké obrázky lze vyhledat a vytisknout z webu (použijete na výrobu koláže)

⇒ 1 hodina

Úkol

- 1) Hledejte fotky, obrázky na internetu (ve starých novinách, časopisech, případně použijte kopie fotek seniora)
Ke každému tématu 3 – 5 fotek
- 2) Fotky vytiskněte v dostatečné velikosti

⇒ 30 minut

Druhé setkání - koláž

- Druhé setkání v domově seniorů
- Každá skupinka má vlastní místnost i pedagogický dozor
- Společná výroba koláže z přinesených materiálů, další vyprávění
- Max. 1,5 hodiny

Koláž – pan Eda

Výroba koláže

Úkol

- 1) Potřebujete do každé skupinky:
velký papír na plakát, černou tlustou fixu na obtahy, černou tenkou fixu na psaní, lepidlo, černou a bílou temperu, štětec, hadr, misku s vodou, mističku na rozmíchání tempery, kusy látek
- 2) Vytvořte koláž, která by vypovídala o životě seniora: obtisk ruky, jména všech členů skupiny, fotky s popisky
- 3) Senior se na výrobě aktivně podílí, znovu vypráví...

⇒ 30 minut

Úkol

- 1) Prezentujte koláž a život seniora ostatním skupinám

⇒ 15 minut

Třetí setkání - kavárnička

- Zřízení „Kavárničky“ – pečení koláčů, vaření čaje, kávy, prostírání
- Výstava hotových koláčů
- Prezentace života seniorů
- Zpívání oblíbených písniček seniorů
- Promítání
fotodokumentace
z celého projektu
- Prohlídka školy
- Společné focení
ca. 2 hodiny

Fotky - vzpomínka

Cíl projektu

- Pro děti
  - Podpořit mezigenerační komunikaci / KK
  - Kreativní reminiscenční aktivity (řízený rozhovor, koláž, zpěv) / KSP, KP
  - Historie v praxi (mezipředmětové vztahy) / KU
  - Naučit se zacházet se starými lidmi, učit se jich vážit / KO
  - Učit se od starých lidí na základě jejich životních zkušeností / KU
  - Naučit se vést trpělivě rozhovor, shrnout důležité informace / KK
  - Hledat informace a obrázky k danému tématu na webu i jinde / KU
  - Prezentovat získané informace / KSP
  - Upevňovat skupinovou spolupráci / KSP
- Pro seniory
  - Podpořit mezigenerační komunikaci
  - Poznání životních podmínek dnešních dětí
  - Zpříjemnění života v domově pro seniory
  - Pomocí vzpomínek předávat zkušenosti mladým
  - Naučit se od dětí něco nového

Reminiscenční divadlo

- Je vhodnější pro starší děti
  - Časově náročnější
  - Lze jen v malých skupinkách
  - Ideálně když se divadla účastní i senior
  - Je potřeba napsat scénář, naučit se role
- Dále je potřeba
  - Sehnat dobové filmové či rozhlasové pořady
  - Šikovného technika (stříhání, pouštění filmů, osvětlení)
  - Prostor pro hraní
  - Obecenstvo
  - Filmaře, který představení natočí
- „Kámen v peřeji“
  - Reminiscenční divadlo střešovického evangelického sboru 10/2015
  - Režie Alena Fendrychová

Děkuji za pozornost

Jitka Boučková
ZŠ německo-českého porozumění, Praha 8

bouckova@gtmskola.cz
www.gtmskola.cz